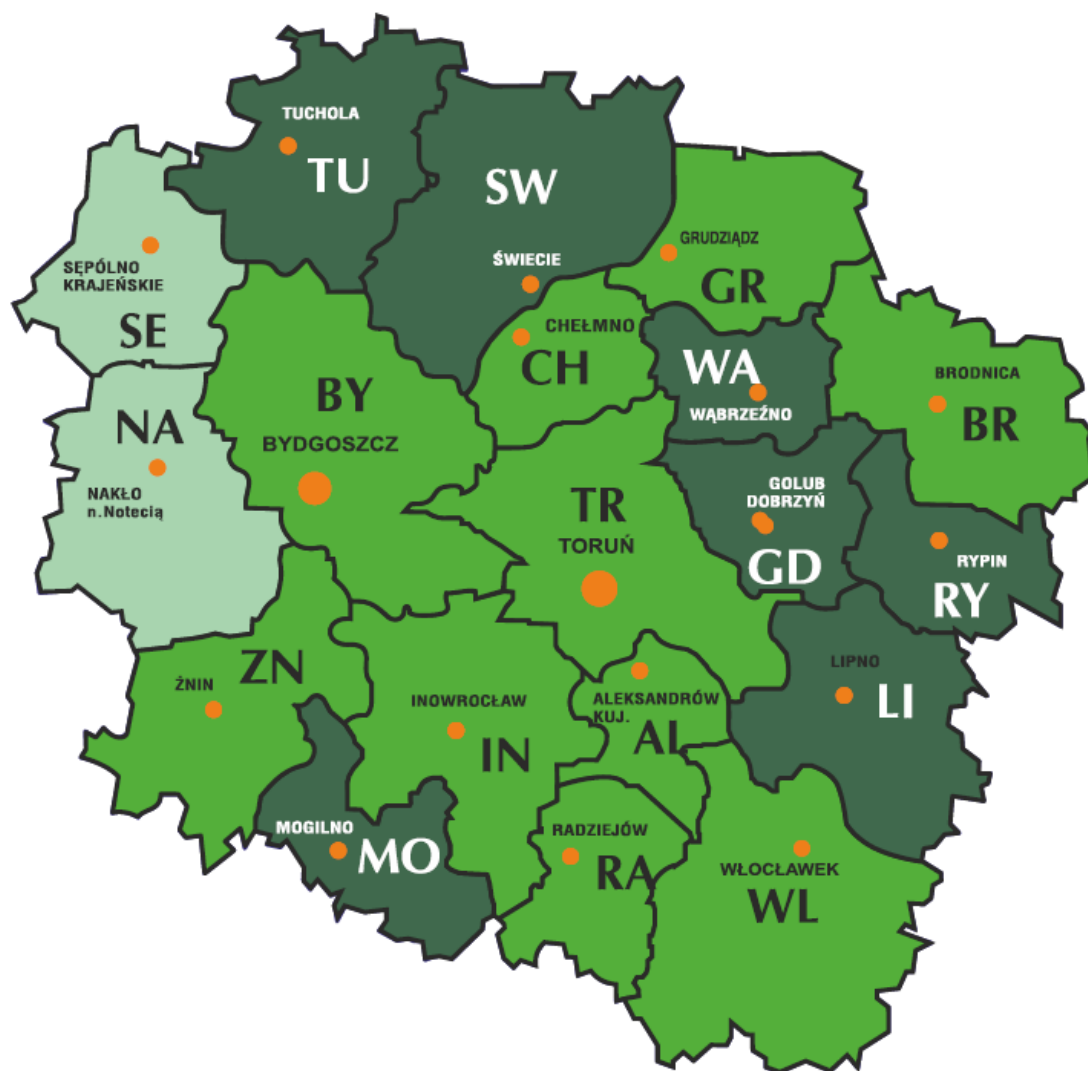

XXXIX posiedzenie Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko - Pomorskiego

Kujawsko – Pomorski Urząd
Wojewódzki w Bydgoszczy
19.04.2023 r.

Utworzone w 2020 r.:

1. SE – sępoleński - funkcjonujące Lokalne Partnerstwo Wodne (LPW)
2. NA – nakleński - funkcjonujące Lokalne Partnerstwo Wodne (LPW)

Trwają prace na utworzeniu w 2021 r.:

1. GR - grudziądzki,
2. CH - chełmiński,
3. BY - bydgoski,
4. ZN - żniński,
5. IN - inowrocławski,
6. AL - aleksandrowski,
7. TR - toruński,
8. BR - brodnicki,
9. RA - radziejowski,
10. WL - włocławski,

Planowane działania 2022 r.:

1. TU - tucholski,
2. SW - świecki,
3. WA - wąbrzeski,
4. GD - golubsko-dobrzyński,
5. RY - rypiński,
6. LI - lipnowski,
7. MG - mogileński.

Rys. 1. Lokalne Partnerstwa Wodne w Powiatach Województwa Kujawsko-Pomorskiego

LPW w woj. kujawsko – pomorskim - doświadczenia i rekomendacje

- **Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW)** - jako metoda zarządzania gospodarką wodną w rolnictwie i na obszarach wodnych w woj. kujawsko – pomorskim – *co nam się udało dokonać w okresie 2020 – 2022 i jakie mamy plany na przyszłość (2024 i później)*
- **Powiatowe Plany Wodne (PPW)** - *jako program aktywności i realizacji projektów LPW*
- **Wojewódzka Rada Partnerstw Wodnych (WRPW)** - *przy Wojewodzie Kujawsko – Pomorskim – a racjonalne zarządzanie gospodarką wodną w regionie*

LPW w woj. kujawsko – pomorskim - doświadczenia i rekomendacje

- **Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW)** - jako metoda zarządzania gospodarką wodną w rolnictwie i na obszarach wodnych w woj. kujawsko – pomorskim – *co nam się udało dokonać w okresie 2020 – 2023 i jakie mamy plany na przyszłość (2024 i później)*
- JAKA FORMA ORGANIZACYJNA PARTNERSTWA?
- 1. **Partnerstwa formalne bez osobowości prawnej, ale związane porozumieniem o współpracy w formie pisemnej,**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Materiał opracowany przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Rezultaty i przebieg procesu tworzenia LPW w woj. kujawsko-pomorskim

KUJAWSKO - POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Materiał opracowany przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

O Lokalnych Partnerstwach Wodnych (LPW) - dzisiaj i jutro

**Jak skutecznie aktywizować lokalną społeczność
na rzecz racjonalnej gospodarki wodnej
w województwie kujawsko-pomorskim**

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Podsumowanie efektów spotkań w 2021 r.

1. 6 spotkań w powiecie – 2 w wersji online, 4 warsztaty z osobistym udziałem – łącznie 60 + 5 dodatkowych
2. Przekazanie idei tworzenia w środowisku lokalnym w 10 powiatach. Udział w spotkaniach - **ponad 300 osób.** reprezentujących różne grupy interesariuszy:
 - a) **Liderzy i pracownicy spółek wodnych - 49**
 - b) **Pracownicy samorządów lokalnych (poza włodarzami) – 90**
 - c) **Pracownicy KPODR - 68**
 - d) **Włodarze - wójtowie, burmistrzowie, starostowie lub ich zastępcy - 45**
 - e) **Pracownicy PGW Wody Polskie - 12**
 - f) Pracownicy Lasów Państwowych - 4
 - g) Pracownicy Parków Krajobrazowych - 7
 - h) Przedstawiciele organizacji społecznych (np. PZW, LGD, izby rolnicze, związki zawodowe itd.) - 25
 - i) Inne instytucje np. uczelnie, instytuty -7

***Lokalne Partnerstwa Wodne woj. kujawsko-pomorskiego.
Statystyka - członkowie LPW i członkowie rady partnerstw***

Lp.	Powiat	Liczba członków LPW	Liczba członków Rady Partnerstwa
I.	LOKALNE PARTNERSTWO WODNE UTWORZONE W ROKU 2022		
1.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego	11	5
2.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Lipnowskiego	14	5
3.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Mogileńskiego	12	5
4.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Rypińskiego	8	5
5.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Świeckiego	22	8
6.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Tucholskiego	17	5

***Lokalne Partnerstwa Wodne woj. kujawsko-pomorskiego.
Statystyka - członkowie LPW i członkowie rady partnerstw***

Lp.	Powiat	Liczba członków LPW	Liczba członków Rady Partnerstwa
II.	LOKALNE PARTNERSTWO WODNE UTWORZONE W ROKU 2021		
8.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Aleksandrowskiego	17	9
9.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Brodnickiego	16	9
10.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego	11	5
11.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Chełmińskiego	13	7
12.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Grudziądzkiego	13	?
13.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Inowrocławskiego	13	9
14.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Radziejowskiego	15	8
15.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu	14	9

***Lokalne Partnerstwa Wodne woj. kujawsko-pomorskiego.
Statystyka - członkowie LPW i członkowie rady partnerstw***

Lp.	Powiat	Liczba członków LPW	Liczba członków Rady Partnerstwa
III.	LOKALNE PARTNERSTWO WODNE UTWORZONE W ROKU 2020		
17.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Nakielskiego	19	5
18.	Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Sępoleńskiego	19	6
	Razem	276	138

OGÓLNA KONCEPCJA DZIAŁANIA LPW

wypracowana w powiatach pilotażowych

1.Nadrzędnym celem LPW powinno być wzmocnienie koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody.

2.Partnerstwo ma charakter dobrowolnego porozumienia, działającego na zasadach przyjętych demokratycznie przez równorzędnych partnerów i opisanych w Regulaminie.

3.Na wczesnym etapie nie przewidujemy utworzenia odrębnego podmiotu prawnego rejestrowanego w Krajowym Rejestrze Sądowym.

4.Utworzenie LPW następuje poprzez złożenie deklaracji współpracy (list intencyjny) i przyjęcie Regulaminu Partnerstwa.

OCZEKIWANE EFEKTY PROCESU BUDOWY LPW

- 1. Wstępne zdiagnozowanie stanu organizacyjnego i technicznego**
- 2. Uzgodnienie przez interesariuszy celów Partnerstwa,**
- 3. Utworzenie LPW poprzez złożenie deklaracji współpracy np. w formie listu intencyjnego**
- 4. Wyłonienie liderów LPW**
- 5. Przyjęcie wstępnego planu działania dla LPW**

Wsparcie działalności LPW – KPODR Minikowo

Ramy programowe szkolenia dla liderów LPW

Animator Lokalnego Partnerstwa

Moduł I. UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE - Zachowania grupowe, lider i jego rola, podstawy negocjacji, przewodzenie grupie partnerskiej.

Moduł II. ORGANIZACYJNY - Formalizowanie działalności grupy – tworzenie organizacji, znaczenie procedur wewnętrznych dla trwałości grupy, finansowanie działalności LPW jako organizacji.

Moduł III. WODNY - Uwarunkowania prawne inwestycji wodnych, rola i zadania instytucji działających w zakresie gospodarki wodą, finansowanie inwestycji wodnych, uwarunkowania wynikające ze zmian klimatu.

Wsparcie K-PODR Minikowo dla tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2022 roku

- **Zespół w KPODR – Minikowo – Kujawsko – Pomorskie**

- **Koordynator wojewódzki** ds. racjonalnej gospodarki wodnej – 1 osoba + jedna osoba do pomocy w trakcie organizacji szkoleń (+koordynator SIR)
- Dziesięciu Kierowników PZDR (łącznie z pilotażem 12; łącznie w przyszłym roku kolejne 7 PZDR (2 kierowników – 2020; 12-2021; 19 – kierowników docelowe w 2023)
- Docelowo odpowiednio 19 powiatowych doradców ds. racjonalnej gospodarki wodnie.
- **Koordynatorzy** na kilka 3 - 4 powiatów (dodatkowe zadania Kierowników PZDR)
- Moderator, ekspert zewnętrzny, specjalizacji w tworzenie wielosektorowych partnerstw i rozwój obszarów wiejskich – 1 osoba
- **Dyrektor** bezpośrednio zaangażowany w proces tworzenia partnerstw
- **Współpraca z Dyrektorami Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej** i ich strukturami (w szczególności Bydgoszcz).

LPW w woj. kujawsko – pomorskim - doświadczenia i rekomendacje

- **Powiatowe Plany Wodne (PPW)** –
diagnoza, jako program *aktywności i*
realizacji projektów LPW

Powiatowy Plan Wodny

Wieloletni plan na rzecz gospodarki wodą w rolnictwie

dla POWIATU BYDGOSKIEGO

Wersja robocza – wrzesień 2021 r.

http://powiat.bydgoski.pl/uploads/files/zalaw_1.JPG

KUJAWSKO - POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Zakres tematyczny „Planu dla Wody”

Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030

1. Wstęp - ogólny i krótki opis powiatu i charakterystyka partnerstwa podmiotów i osób fizycznych.

2. Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą.

3. Diagnoza zasobów wodnych - charakterystyka hydrologiczna, opis zasobów wodnych od strony przyrodniczej, gospodarczej, obecne zasoby, lokalizacja i stan infrastruktury wodnej (na podstawie danych z RZGW/Zarządów Zlewni/Nadzorów Wodnych, spółek wodnych).

4. Identyfikacja potrzeb i problemów w zakresie gospodarki wodnej powiatu.

5. Określenie celów strategicznych.

6. Lista inwestycji (w tym priorytetowych) wraz z opisem stopnia przygotowania inwestycji np. projekty, uzgodnienia, skutki dla środowiska).

7. Propozycje dalszych działań LPW - plan rozwoju LPW w powiecie.

Wytyczne dla funkcjonowania Lokalnych Partnerstw Wodnych

Jakie działania może podejmować LPW?

LPW mają zainicjować opracowanie Planów rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich, które będą zawierały **listy inwestycji i lokalnych działań** do podjęcia w latach 2022 – 2030 w danym powiecie.

Listy te będą stanowiły listy indykatywne do realizacji programów wsparcia z programu rozwoju obszarów wiejskich czy Krajowego Planu Odbudowy oraz innych dostępnych źródeł finansowych w zakresie gospodarki wodą.

W ramach LPW będą dyskutowane i opiniowane priorytetowe inwestycje wodne, które powinny zostać w pierwszej kolejności sfinansowane i zrealizowane w danym powiecie.

Plany rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich na lata 2022 – 2030 - to podstawowe dokumenty, które powinny zostać wypracowane w ramach LPW i stanowić podstawę do długoterminowych działań.

Etapowanie prac nad

Planem rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030

Etap I – 2021 r.

Warsztaty prowadzone przez KPODR Minikowo – oczekiwane efekty:

- 1.zawiązanie Partnerstwa - wybór formy organizacyjnej,
- 2.rozpoczęcie autonomicznej działalności LPW w powiecie,
- 3.opracowanie Powiatowego Planu Wodnego - jako wstępnej wersji Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030,
- 4.przygotowanie wstępnej listy indykatywnej zadań priorytetowych.

Etap II – 2022 r. (nowe informacje dotyczące wdrażania KPO i PS WPR)

- 1.Uzupełnienie treści PPW o brakujące dane diagnostyczne z GSW, RZGW i JST (w szczególności z podmiotów, które nie złożyły ankiet w trakcie warsztatów).
- 2.Dopracowanie informacji dot. zgłoszonych zadań inwestycyjnych (uzgodnienia, wymagane dokumenty, kosztorysy itp.)

- 1.Przyjęcie ostatecznej wersji Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030. w tym listy projektów do KPO i PS WPR.

Wnioski i zalecenia co do dalszego wsparcia i rozwoju LPW w woj. kujawsko pomorskim na lata 2022 - 2024

- 1. Proponowany model działania sprawnego organizacyjnie Lokalnego Partnerstwa Wodnego.**
- 2. Budowanie sieci współpracy LPW - utworzenie Wojewódzkiej Rady ds. Wody pod patronatem Wojewody Kujawsko – Pomorskiego.**
- 3. Lokalne porozumienia powiatowych partnerstw działających na obszarze Zarządów Zlewni.**
- 4. Wsparcie organizacyjne, finansowe, merytoryczne dla LPW.**
- 5. Pozyskiwanie funduszy na realizację projektów priorytetowych.**
- 6. Kształcenie liderów i animatorów jako forma wsparcia LPW w woj. Kujawsko – Pomorskim.**

POWIATOWY PLAN WODNY

JAKO NARZĘDZIE RACJONALNEGO ZARZĄDZANIA WODĄ

- 1.Opracowany lokalnie przez interesariuszy na bazie obiektywnych danych i potrzeb rolnictwa.**
- 2.Przyjęty na zasadzie konsensusu/demokratycznie przez członków Partnerstwa.**
- 3.Uzgodniony z PGW Wody Polskie – sporządzony z jego udziałem.**
- 4.Wykorzystujący ekspertyzy naukowe - w miarę możliwości.**
- 5.Stanowiący bazę do opiniowania inwestycji w infrastrukturze melioracyjnej i budowy urządzeń małej retencji na terenie powiatu (w szczególności ze środków UE i krajowych).**

KLUCZOWE DZIAŁANIA W POWIECIE PO UTWORZENIU LPW

1.Weryfikacja stanu przygotowania PPW:

- Diagnoza – czy jest potrzebne uzupełnienie ankiet przez członków LPW?
- Cele, priorytety inwestycyjne, kierunki inwestycji – czy pasują do specyfiki powiatu?
- Lista inwestycji priorytetowych - czego brak, co należy zweryfikować lub uzupełnić?
- Określenie zakresu prac dotyczących uzupełnienia treści PPW – jakie aktywności należy podjąć?
- **Wstępna identyfikacja projektów do realizacji w ramach KPO B3.3.1 – które zadania pasują do KPO?**

KLUCZOWE DZIAŁANIA W POWIECIE PO UTWORZENIU LPW

2. Rozważenie zmian w zakresie formy organizacyjnej Partnerstwa:

- rola i zadania Rady Partnerstwa,
- skład członkowski partnerstwa w powiecie,
- modyfikacje formy organizacyjnej,
- procedury wewnętrzne.

KLUCZOWE DZIAŁANIA W POWIECIE PO UTWORZENIU LPW

3. Współpraca z instytucjami na terenie powiatu – forma, tematyka i zakres współpracy

- rolnicy – GSW,
- gminy, powiat, samorząd województwa,
- RZGW, zarządy zlewni, nadzory wodne,
- Lasy/Parki,
- inne instytucje – jakie?

WSPÓŁPRACA NA POZIOMIE REGIONALNYM

4. Propozycje dotyczące funkcjonowania WRPW przy Wojewodzie Kujawsko-Pomorskim:

- oczekiwania wobec WRPW, zakres i forma organizacyjna działania Rady, możliwości współpracy z instytucjami, wojewódzkimi i krajowymi (ARiMR, RDOŚ, KPODR, WFOŚ, RZGW i inne).

5. Współpraca pomiędzy partnerstwami i rozwój sieci LPW w woj. kujawsko-pomorskim: wspólne projekty wdrażane na poziomie województwa, możliwości finansowania wspólnych projektów wojewódzkich.

6. Przygotowania przez WRPW propozycji zmian prawnych dotyczących funkcjonowania spółek wodnych.

MAŁE PROJEKTY SĄ KLUCZEM DO WIELKICH ZMIAN !

Aby przejść 1000 mil trzeba zrobić pierwszy krok !

- 1. Potrzebne są projekty uwzględniające specyfikę, potencjał i możliwości organizacyjne instytucji powiatu i partnerów.**
- 2. Istnieją możliwości finansowania projektów własnych LPW i w ramach LPW:**
 - koordynacja działań własnych partnerów finansowanych w ramach ich statutowych zadań,
 - granty związane z ochroną środowiska i rozwojem społeczeństwa obywatelskiego.

PROGRAM DZIAŁANIA LPW W POWIECIE PO ZAKOŃCZENIU PROJEKTU TWORZENIA LPW

Proponowana tematyka projektów własnych LPW:

- 1. Budowanie pozycji LPW w powiecie, nowi członkowie LPW, współpraca, koordynacja.**
- 2. Wsparcie dla tworzenia i odtwarzania SW na terenie powiatu.**
- 3. Wsparcie/doradztwo dla SW w zakresie pozyskiwania dotacji.**
- 4. Promocja zasad zrównoważonej gospodarki wodnej i racjonalnego gospodarowania wodą.**
- 5. Edukacja wodna w szkołach różnych szczebli.**
- 6. Szkolenia dla rolników z zakresu użytkowania wody w rolnictwie.**

LPW w woj. kujawsko – pomorskim - doświadczenia i rekomendacje

- **Wojewódzka Rada Partnerstw Wodnych (WRPW)** - *przy Wojewodzie Kujawsko – Pomorskim – a racjonalne zarządzanie gospodarką wodną w regionie*

Wojewódzka Rada Partnerstw Wodnych- Założenia, cele i zasady funkcjonowania

Regulamin Rady Partnerstw Wodnych

- **1. Cele Rady**
- **2. Kogo Wojewoda Kujawsko-Pomorski powołał do Rady?**
- **3. Kto pełni funkcje organizacyjne dla Rady?**
- **4. Co jest przedmiotem prac Rady?**
- **5. Kto został Przewodniczącym Rady i jego Zastępcą.**
- **6.Kto jeszcze w miarę potrzeb może uczestniczyć w pracach Rady?**
- **7.Kto i w jaki sposób organizuje prace Rady Partnerstw**

Wojewódzka Rada Partnerstw Wodnych- Założenia, cele i zasady funkcjonowania

- **Zadania i metody pracy WRPW – propozycje**
- **1. Informowanie, wymiana doświadczeń, upowszechnianie dobrych praktyk.**
- **2. Uzyskanie wpływu na stan prawa i rozwiązania organizacyjne w otoczeniu LPW dotyczące inwestycji i gospodarki wodą**
- **3. Opiniowanie i wspieranie działań edukacyjnych i promocyjnych oraz przygotowywanie własnych programów, planów, projektów**
- **4. Identyfikowanie tematyki ekspertyz dotyczących gospodarki wodą i inwestycji w tym zakresie na poziomie lokalnym i regionalnym**

Wojewódzka Rada Partnerstw Wodnych- Założenia, cele i zasady funkcjonowania

- **Zadanie bieżące WPRW**
- **Utworzenie zespołu w ramach prac WRPW ds. przygotowania propozycji zmian prawnych dotyczących funkcjonowania spółek wodnych, na podstawie stanowiska przyjętego na konferencji w Minikowie w dniu 24.11.2021 r.**
- **Proponowany skład zespołu:**
 - przedstawiciele spółek wodnych i ich związków,
 - przedstawiciele samorządów gminnych i powiatowych,
 - przedstawiciele Wojewody (w tym prawnicy),
 - przedstawiciele Samorządu Województwa,
 - przedstawiciele KPODR.
- **Przyjęcie przez WPRW stanowiska w kwestii proponowanych zmian prawa (na bazie efektów prac zespołu) i przekazanie go do właściwych władz ustawodawczych i wykonawczych (parlament, sejmik województwa, samorządy lokalne).**

- **Dziękuję za uwagę**
- **Ryszard Zarudzki**
- **Z-ca Dyrektora Kujawsko –Pomorskiego
Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie**
- **ryszard.zarudzki@kpodr.pl**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Materiał opracowany przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Dziękuję za uwagę!

SIER NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

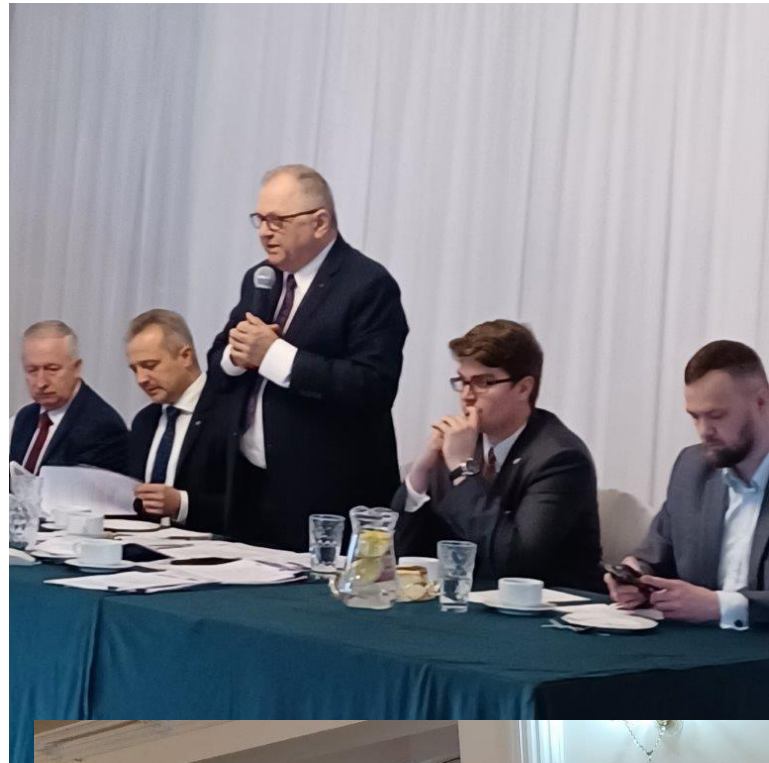

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja opracowana przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Warsztaty pt.:
„Racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich”
połączone z posiedzeniem Rady Partnerstw Wodnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego
REALIZOWANE W RAMACH OPERACJI PT.:
„Racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich”

MIEJSCE I TERMIN REALIZACJI,
Dwór Biesiadny Rojewo 13, 88-111 Rojewo
Gospodarstwo Demonstracyjne Paweł Barczak, Wybranowo 14, gm. Rojewo
18 kwietnia 2023r

***RADA PARTNERSTW WODNYCH WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO***

**REKOMENDACJE I POSTULATY DOTYCZĄCE
PRAWNYCH, ORGANIZACYJNYCH I
FINANSOWYCH ASPEKTÓW
FUNKCJONOWANIA SPÓŁEK WODNYCH**

Idea

Pomysł powołania zespołu - Podczas szkoleń
zorganizowanych w ramach LPW w Tleniu w 2022r

Zbieranie Informacji

- Organizacja i udział w spotkaniach LPW, rozmowy ze Spółkami Wodnymi, korzystanie z informacji zebranych przez ZSW oraz podczas spotkań założycielskich LPW

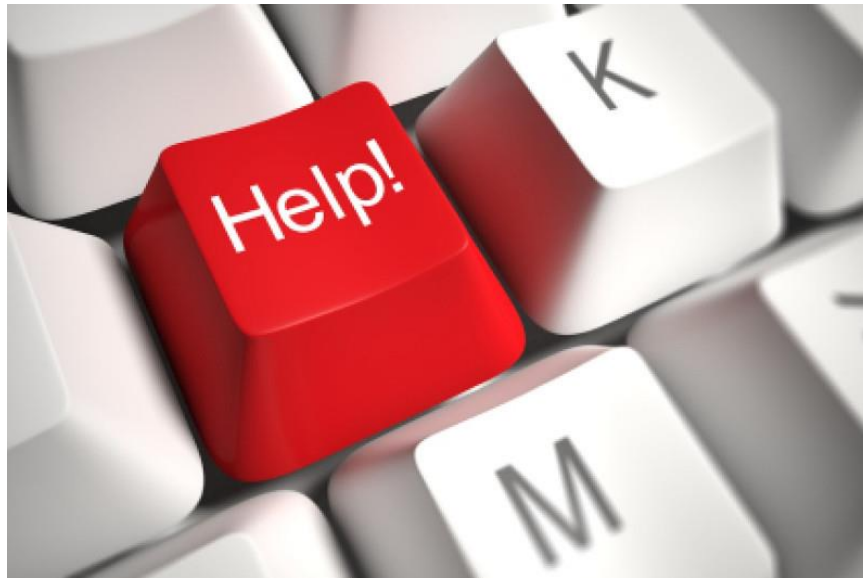
Powołanie zespołu

Zespół został powołany przez przewodniczącego
Wojewódzkiej rady ds. Wody Ryszarda Zarudzkiego
podczas konferencji w Minikowie 31.01.2023r

Główny cel

Systemowe rozwiązanie problemów Spółek Wodnych

Oś czasu

Poznaj nasz zespół

Ryszard Zarudzki
Nadzór /powołanie
zespołu

Jakub Skonieczny
Przewodniczący zespołu /
GSW

Anna Czajkowska
Nieocenione wsparcie
zespołu

Zenon Lewandowski
Nadzór merytoryczny

Jarosław Ciemniowski
ARIMR

Paweł Skonieczek
Urząd Wojewódzki

Andrzej Winiarski
Wody Polskie

Tadeusz Kacprzak
Wójt

Sławomir Bogucki
Burmistrz

Józef Gawrych
Starostwo Powiatowe

Adam Zawieja
GSW

Marcin Sitkowski
GSW

Arkadiusz Łyczywek
GSW

Tadeusz Krakówka
ZSW

Mikołaj Pasturczak
ZSW

Problemy:

Melioracja zadaniem własnym gminy (tam gdzie są spółki gmina może swoje zadania powierzyć GSW).

Proponujemy wprowadzić zmiany w Art. 205. [Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych]

Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów, właścicieli urządzeń oraz osób mogących odnosić korzyści z ich działania a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy - do tej spółki lub tego związku spółek wodnych.

Omówienie:

Wprowadzenie zmiany wskaże bezspornie, kto odpowiada za utrzymanie danych urządzeń. Zakończy także, nieustanne spory o to kto ma utrzymywać urządzenia. Późniejszy podział kosztów możliwy jest na podstawie art. 188P.W.

Problemy:

Uzgadnianie projektów budowlanych ze spółkami wodnymi.

Dopisanie w prawie budowlanym obowiązku uzgodnień przy wydawaniu warunków zabudowy lub pozwoleń na budowę ze Spółką Wodną jeżeli działa na tym terenie.

Omówienie:

Obecnie nie wszystkie starostwa mają taką dobrą praktykę. W następstwie nie uzgodnionych projektów ze spółkami pojawia się szereg problemów na etapie inwestycji (kolizja z urządzeniami, których brak na mapach zasadniczych), a także w późniejszym etapie, z którymi muszą się borykać spółki po zrealizowaniu inwestycji (np. zastoisko na polu, w przypadku gdy ścieżka rowerowa odcięła spływ do rowu).

Problemy:

Wpis do SIGW na równi z KRS i CEIDG.

Art. 329. 1. System informacyjny gospodarowania wodami jest prowadzony w systemie teleinformatycznym.

1.b. W zakresie Wpisów Spółek Wodnych traktowany jest na równi z wpisem do CIDG lub KRS.

lub uznanie przez właściwe Ministerstwo prowadzonego przez PGW Wody Polskie rejestru Systemu Informacyjnego Gospodarowania Wodami za odpowiednik KRS lub CEIDG dla spółek wodnych;

lub zmiana zapisu w art. 449 Prawo wodne.

Art. 449 . (Wpis spółki wodnej do systemu informacyjnego gospodarowania wodami)

3. System informacyjny gospodarowania wodami jest odpowiednikiem KRS lub CEIDG dla spółek wodnych.

Uwaga: podstawa propozycji to publikacja z 2016 roku: Arkadiusz Jąkałski, Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu „Tworzenie spółek wodnych w świetle aktualnych regulacji prawnych” – str. 97 – 98.

Omówienie:

Instytucje finansowe, procedury przetargowe i inne podmioty w celu spełnienia formalnych wymogów wymagają od spółek wodnych wypisu z KRS (Krajowy Rejestr Sądowy) lub z CEIDG (Centralnej Ewidencji Informacji Działalności Gospodarczej). Często nie uznaje się zaświadczenia o wpisie do SIGW (kataster) jako dokumentu rejestrowego.

Obecnie brak jest jednoznacznego stanowiska, że prowadzony przez PGW Wody Polskie rejestr dla spółek wodnych jest prawnym odpowiednikiem KRS lub CEIDG.

Problemy:

Możliwość przekazania przez Wody Polskie utrzymania cieków podstawowych Spółkom Wodnym.

Umożliwienie spółkom wodnym z mocy ustawy możliwości utrzymania cieków wodnych administrowanych przez PGW Wody Polskie, które znajdują się na terenie działalności spółki wodnej lub stanowią główny odbiornik wód z terenu jej działalności, tj. dopisanie do art. 213 Prawa wodnego w ust 3, 4 – „spółkom wodnym lub ich związkom”.

Stworzenie w ramach Partnerstwa Wodnego pilotażowego programu PGW Wody Polskie i spółki wodne, którego celem będzie utrzymanie rzek i kanałów w ramach wzajemnego partnerstwa.

Omówienie:

PGW Wody Polskie w celu utrzymania administrowanych cieków wodnych organizują przetargi w ramach zamówień publicznych, nie uwzględniając uwarunkowań w zakresie terminów zabiegów konserwacyjnych spółek wodnych jak i występujących w okresie letnim anomalii pogodowych np.: ponadnormatywnych opadów czy nawałnic. Stwarza to realne zagrożenie występowania lokalnych podtopień i powodzi. Z wieloletnich doświadczeń i obserwacji należy stwierdzić, że główne odbiorniki wód powinny być w stanie w każdym okresie odprowadzić nadmiary wód z poszczególnych terenów minimalizując powstawanie realnych zagrożeń.

Problemy:

Doprecyzowanie zapisów art. 454 Prawa Wodnym.

Starosta wyliczając należność na rzecz Spółki Wodnej opiera się na kosztach poniesionych przez spółkę w roku, którego dotyczy naliczenie, na hektar zmeliorowany.

Omówienie:

Propozycja jest zgodna z wykładnią Sądów Administracyjnych w tym temacie. Opłata za odprowadzenie nie powinna być jednak mniejsza niż składka członkowska ze względu na demoralizujące skutki dla członkostwa rolników w SW.

Problemy:

Obowiązkowe członkostwo w spółce wodnej.

Wystąpienie ze spółki wodnej będzie obciążone zwrotem poniesionych kosztów utrzymania urządzeń wodnych z ostatnich trzech lat, oraz dalszej partycypacji w kosztach utrzymania urządzeń wodnych zgodnie z art. 454 oraz 188.

Omówienie:

Dużym problemem dla SW jest występowanie rolników ze spółki po zakończeniu inwestycji na ich gruntach. Wprowadzenie zapisu o wymaganym zwrocie całości kosztów spowodowałoby, naszym zdaniem, znaczne ukrócenie tego procederu, bez ingerowania w swobody obywatelskie.

Problemy:

Brak możliwości powstawania nowych SW na terenie działania już istniejącej.

[Art. 446. \[Utworzenie spółki wodnej; nabycie osobowości prawnej\]](#)

1. Utworzenie spółki wodnej następuje w drodze porozumienia co najmniej 3 osób fizycznych lub prawnych, zawartego w formie pisemnej.

a) Nowo powstała Spółka Wodna nie może działać na terenie działalności innej spółki wodnej, chyba, że organ nadzorujący stwierdzi, iż istniejąca SW nie wywiązuje się należycie ze swoich obowiązków.

Omówienie:

Obecne przepisy pozwalają na swobodne tworzenie spółek wodnych, negatywnym skutkiem tej regulacji jest to, że rolnicy wielkoobszarowi zakładają swoje spółki prywatne pośrodku gruntów utrzymywanych przez istniejące spółki. Wpływa to bardzo negatywnie na utrzymanie systemów melioracyjnych, ze względu na brak możliwości kompleksowego działania. Ponadto powoduje to problemu natury prawnej (np. kto komu ma płacić za odprowadzenie wód).

Problemy:

Definicja zainteresowanych użytkowników.

Wprowadzenie zapisu; „każdy kto może odnosić korzyści z urządzeń melioracyjnych”.

Omówienie:

Konieczność jasnego sprecyzowania wynika z problemów i rozbieżności w interpretacji zapisów o „zainteresowanym użytkowniku”.

Problemy:

Rodzaje melioracji (rowy, dreny, konkurencyjne tereny).

[Art. 195. \[Pojęcie melioracji wodnych\]](#)

Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.

Tereny zmeliorowane dzielą się na:

- tereny zdrenowane,*
- tereny oddziaływania rowów,*
- tereny konkurencyjne (woda opadowa z nich spływa do terenów zmeliorowanych).*

Omówienie:

Konieczność wprowadzenia do ustawy powyższych zapisów wynika z rozbieżności w orzeczeniach sądów administracyjnych czy starostw powiatowych. Pozwoli na jednoznaczne wskazanie sposobów melioracji.

Problemy:

Definicja odnoszenia korzyści z urządzeń.

O odnoszeniu korzyści z działania melioracji mówimy wówczas, gdy na terenie znajdują się urządzenia melioracyjne lub jest to teren konkurencyjny i właściciel tego terenu ma potencjalną możliwość skorzystania (celowego lub nie) z tego działania.

Naniesienie na mapy przez upoważnione organy stref oddziaływania urządzeń melioracyjnych.

Omówienie:

Konieczność wprowadzenia do ustawy powyższych zapisów wynika z rozbieżności w orzeczeniach sądów administracyjnych czy starostw powiatowych. Pozwoli na jednoznaczne wskazanie sposobów melioracji.

Problemy:

Dostęp do Ewidu

Art. 196. [Ewidencja melioracji wodnych]

pkt. 3 Ewidencję melioracji wodnych prowadzi się w szczególności z wykorzystaniem baz danych prowadzonych przez:

1) Starostę w zakresie:

2) Dostęp do bazy danych przysługuje Wodom Polskim oraz Spółkom Wodnym na terenie ich działalności.

Omówienie:

Spółki wodne nie mają nieodpłatnego dostępu do ewidencji gruntów prowadzonych przez starostwa, tym samym nie mają dostępu do aktualnej bazy danych działek oraz ich właścicieli uniemożliwiając tym samym bieżącą aktualizację prowadzonej ewidencji. Problem dotyczy również PGW Wody Polskie.

Problemy:

Przepływ informacji urząd gminy/spółka wodna

Obowiązek przekazywania informacji o zmianach właścicieli przez wydział podatków Urzędu Gminy do Spółki Wodnej. Wprowadzenie Odpowiednich zapisów do stosownych uchwał, rozporządzeń.

Omówienie:

Obecnie Gminy nie przekazują do SW informacji dotyczących zmian właścicieli/użytkowników gruntów. Powoduje to niepotrzebne zamieszanie przy wysyłaniu nakazów płatniczych składki członkowskiej, a także wydłuża lub wręcz blokuje przeprowadzenie inwestycji na urządzeniach.

Problemy:

Możliwość poboru zaświadczeń z katastru w każdym nadzorze wodnym.

Rozporządzenie dyrektora PGW Wody Polskie w powyższej sprawie. Dokonywanie zgłoszeń jak dotychczas.

Omówienie:

Ułatwi to załatwienie spraw, przy których trzeba się okazać w/w zaświadczeniem.

Problemy:

Wyznaczenie osoby do kontaktu i pomocy dla Spółek Wodnych w organach PGW WP.

Kierownicy NW są/powinni być skierowani do udziału w pracach Lokalnych Partnerstw Wodnych.

Omówienie:

Wyznaczenie w PGW WP osoby do kontaktu i współpracy z GSW ułatwi funkcjonowanie i przyspieszy załatwienie różnych spraw, czy zgłoszeń.

Problemy:

Przetargi Wody Polskie, możliwości dla spółek wodnych.

Podział zadań przetargowych na odpowiednio mniejsze co do skali zadania i wartości prac.

Omówienie:

Podział zadań na mniejsze umożliwi startowanie GSW w przetargach i tym samym pozyskanie dodatkowych funduszy na działalność statutową.

Problemy:

Dodatkowe punkty za członkostwo w spółce wodnej w procedurach konkursowych ARIMR.

Wpisanie PREMII za członkostwo w SW do punktacji w ramach procedur konkursowych.

Omówienie:

Wzmocnienie pozycji GSW oraz zachęta dla rolników, którzy nie przystąpili jeszcze do SW.
Zachęci to również do zakładania nowych SW tam, gdzie ich nie ma.

Problemy:

Wpisanie warunku członkostwa w SW do tzw. Ekoschematów.

Wpisanie PREMII do punktacji za członkostwo w SW - zapisy w ustawie.

Informacja na szkoleniach: premiowana postawa na temat właściwych praktyk rolnych dotyczących poszanowania odległości od cieków wodnych (pasy zieleni).

Omówienie:

Wzmocnienie pozycji GSW oraz zachęta dla rolników, którzy nie przystąpili jeszcze do SW. Zachęci to również do zakładania SW tam, gdzie ich nie ma. Szkolenia, o których mowa przyczynią się do likwidacji problemu z utrudnieniami w przeprowadzeniu prac na rowach ze względu na istniejące już zasiewy nad brzegami rowów.

Problemy:

Mechanizm motywujący do udziału w SW - brak zapłaty składek do SW skutkuje brakiem różnych świadczeń i dotacji.

Wpisanie PREMII do punktacji za członkostwo w SW do systemu dopłat bezpośrednich.

Omówienie:

Punkty w programach za członkostwo w spółce wodnej, kryteria wypłaty odszkodowań, środków klęskowych itp. - uzależnione od zapłaty składek i utrzymania urządzeń wodnych (środki klęskowe otrzymywali rolnicy, którzy od lat nie utrzymują urządzeń wodnych, nie płacą składek członkowskich, a stan ich urządzeń powiększył straty). Dotyczy: klęski suszy, powodzi, towarzystwa ubezpieczeniowe, działanie 5.2 w PROW - przyczynienie się do powstania szkody przez rolników, którzy nie dbają o meliorację w przypadku deszczy nawalnych.

Problemy:

Składka przy podatku ściągana przez gminy i przekazywana SW.

Wprowadzenie powszechnego podatku wodnego, który zastąpi składki członkowskie. W całości przekazywany na cele utrzymania melioracji.

Omówienie:

Wprowadzenie powszechnej opłaty przekazywanej Gminnym Spółkom Wodnym lub Gminom (tam gdzie nie ma Spółek) w całości na utrzymanie systemów melioracyjnych i koszty z tym związane (np. koszty administracyjne). Zakończy to ostatecznie spór o to kto, ile i za co ma płacić oraz umożliwi sfinansowanie prac utrzymaniowych.

Problemy:

Aktualizacja map melioracyjnych, inwentaryzacja terenowa urządzeń – stworzenie krajowego programu inwentaryzacji urządzeń melioracyjnych wraz z oceną ich stanu technicznego.

Omówienie:

Systematyczna aktualizacja danych dotyczących istniejącej infrastruktury wodnej i urządzeń melioracyjnych - skuteczne uregulowane zasad ich bieżącej aktualizacji. Bieżące współdziałanie między Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie a spółkami wodnymi w zakresie uzupełnienia i zaktualizowania ewidencji urządzeń melioracyjnych.

Warszawa, 13 kwietnia 2023 r.

- Znak sprawy: DNI.gw.0210.1.2023
- Wg rozdzielnika
- **Dotyczy: uzgodnienia projektu rozporządzenia MRiRW zmieniającego rozporządzenie dla operacji typu „Zarządzanie zasobami wodnymi” objętego PROW na lata 2014–2020**
- Szanowni Państwo,
- Zwracam się z prośbą o zaopiniowanie projektu rozporządzenia MRiRW zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na **operacje typu „Zarządzanie zasobami wodnymi”** w ramach poddziałania **„Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa”** objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

- W projekcie rozporządzenia zaproponowano zmiany polegające na umożliwieniu przyznania gminom wsparcia finansowego na:
- budowę lub przebudowę otwartych zbiorników retencyjnych służących do gromadzenia wód opadowych lub roztopowych lub gromadzenia wód gruntowych lub gromadzenia wód płynących.
- Dodatkowo wprowadzono możliwość przyznania pomocy na remont urządzeń wodnych lub budowli hydrotechnicznych na ciekach wodnych. Dotychczasowa pomoc obejmowała tylko budowę lub przebudowę tych obiektów.

- Dotychczasowa pomoc obejmowała tylko budowę lub uwagi na fakt, że projektowane rozporządzenie ma wprowadzić w życie przepisy związane z wydatkowaniem wsparcia finansowego realizowanego w ramach kończącej się perspektywy finansowej dla PROW na lata 2014-2020, uprzejmie proszę o przekazanie ewentualnych uwag do projektu w terminie do dnia 28 kwietnia 2023 r.
- Jednocześnie uprzejmie informuję, że nieprzedstawienie opinii we wskazanym wyżej terminie uznane będzie za uzgodnienie treści projektu. Jednocześnie informuję, że odpowiedź na Państwa ewentualne uwagi zostanie udzielona w formie tabeli zbiorczej i zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Z wyrazami szacunku
- wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ryszard Bartosik